

Helt seriöst

av

Iren Rahman

Prolog

Vissa menade att skolbränderna var ödet redan samma natt som de ägde rum. Nu, nästan ett år senare, vet jag att det var det. Bränderna var anlagda, både den i norr och den i söder. De hade fått oss att mötas i mitten. Två skilda världar stod i lågor och det var först igår jag fick reda på vem det var som hade tänt på.

Hade jag läst femte sidan i lokaltidningen första veckan i juli förra året, hade jag fått reda på att gymnasieskolan i söder hade brunnit ner till grunden. Det hela hade ägt rum samma natt som gymnasiet på förstasidan fattade eld, den enda vi hade här i norr. Det skulle ha varit min första ledtråd, en liten förvarning inför vad som skulle komma. Det var de inledande dragen för dem som spelade schack med vår värld.

Varje vecka läste jag lokaltidningen slaviskt, med dörren till mitt rum igendragen och skrivbordslampan tänd i kvällsmörkret. Först spalten med bokrecensionerna, sedan sidan med gratulationer till de som fyllt år eller haft namnsdag under den gångna veckan. Sist, listan på avlidna. Det hade blivit en vana jag inte lyckades bli av med fastän den ibland skrämde mig själv. Jag fascinerades av de dödsannonser där den avlidne påstods ha blivit hundra år eller mer, även om det var sällan jag stötte på sådana. Andra var som ett isande grepp om hjärtat - när man hittade annonser med namn man kände igen. En gång var det namnet på en ung man jag läst om på födelsedags-sidan bara ett par veckor tidigare, en annan gång en femårig Ricka som dött i cancer. Det hade fått mitt hjärta att frysa till en klump och sjunka ner i maggropen. Men det var ingenting i jämförelse med den dödsannons jag hittade under midsommarhelgen det år jag gått ut grundskolan. Den hade fått mig att må så illa att jag lutat mig ut från mitt fönster på femte våningen och kräkts ut allt vad jag hade i magen och mer därtill innan jag förmådde mig att gå tillbaka till skrivbordet och läsa färdigt. Annonsen var tillägnad "vår älskade Yaro Como". Min bästa vän.

Jag kunde inte tro det. Jag ville inte tro på det. Yaro, som jag lärde känna i sandlådan och som aldrig lämnat min sida sedan första klass. Pojken med de gyllene lockarna som jag brukade bjuda hem och leka med efter skolan så ofta att dagarna Röt samman i en enda ström av lycka. Han som sedan han fyllt elva tvingats axla ansvaret för sina tre syskon, som han hämtade från förskolan vid avtalad tid varje dag. Jag brukade följa med när han tog lilla Ciara, Amatis och den då femåriga Carlos till caféet i centrum - där han köpte dem varsin fralla med ost och tomat - och såg till att de åt sig mätta inför den långa kväll som skulle gå dem till mötes när de slutligen kom hem. Jag satt kvar och gjorde dem sällskap tills det var dags för oss alla att gå hem. I lägenheten mitt emot min skulle Yaro tvätta sina syskon rena, trösta dem och natta dem. Min bästa vän hade blivit vuxen innan vi ens hunnit fylla tolv. På den tiden förstod jag inte varför han slutade komma över, varför jag aldrig fick komma över, varför vi inte lekte mer. På den tiden misstänkte jag att det kanske var för att han satt där i lägenheten mitt emot vår lägenhet och gjorde sina läxor. Studerade. Det var en förklaring som lät rimlig för mig, den sa något om hur han alltid lyckades kamma hem de högsta betygen, hur han

visste allt om saker jag aldrig ens skulle komma att tänka på, hur han läste Dostojevskij och citerade poeter vars namn jag redan har glömt. Han var alla föräldrars drömson. Det var synd att han inte fick några bra föräldrar. När vi blev äldre och saker och ting började gå upp för mig hände det att jag frågade hur det var med hans moder. "Hon jobbar" var allt han brukade ge till svar. Inget mer. Och din far? Det hade räckt med att fråga första gången - jag hade mötts av en dödstystnad och vågade aldrig fråga igen. Av ryktena som gick i området fick jag veta ett och annat, men det var ofta man fick höra saker och sällan man visste vad som var rena påhitt och vad som var sant. Men av ryktena att döma hade El padre de Yaro aldrig varit där. Hela killens liv satt han inlåst, blev upplåst, utelåst och hamnade bakom galler igen. Jag hade aldrig fått tillfället att fråga om det var sant. Annonsen i tidningen satte stopp för det. Det var som att slå i en vägg när man kom rusande i full fart. Jag ville inte tro på det, inte tro på den. Men när jag mitt i natten knackade på porten till min bästa väns lägenhet var det ingen som öppnade. Dörren var olåst och jag öppnade fastän jag borde ha låtit bli. Det jag såg bekräftade mina mörkaste misstankar och fick hjärtat att frysa, vissna och dö i bröstet. Han var borta. På riktigt.

Själv hade jag riktig tur med mina föräldrar. De var måna om mig och ville bara mitt bästa, åtminstone enligt dem själva. Ändå störde det mig ibland. Som under veckorna efter att jag hittat Yaros dödsannons och mamma började märka av hur olycklig jag blev av att läsa sådana. Självklart berättade jag inte för henne vad jag hade läst om; det gjorde mig bara illamående att tänka på så jag höll det för mig själv. Att läsa dödsannonser var en vana jag inte lyckades göra mig av med och kanske ville jag inte göra mig av med den, heller. Den gav mig en insikt i vad som hände i världen, hur skört ett liv var. Men mamma tyckte inte likadant. Vad var det för deprimerande vanor jag hade? Varför satt jag ensam på mitt rum hela kvällarna? Den där satans tidningen, var hennes slutsats. "Du sitter och läser om döda? Hayati, vill du inte leva?"

Kanske skulle hon ha uppskattat tidningen mer om hon faktiskt kunde läsa den? Jag fick aldrig veta för hennes lösning på problemet blev att tejpa upp en skylt med "ej reklam" på brevkastet. Hur hon lyckats stava till det har jag ingen aning om. Hon måste ha skrivit av grannens. I alla fall kom lokaltidningen aldrig hem till oss efter det, vilket också var anledningen till att jag förblev ovetande om gymnasiebränderna - och mitt nya öde - ett bra tag in på sommarlovet.

Det var som om ödet gav mig en käftsmäll, den där dagen jag fick höra talas om bränderna för första gången. Halva sommarlovet var slut och det hade gått exakt två veckor och tre dagar sedan jag läst om Yaro i tidningen. Jag minns att det var så soligt den dagen att jag blundade hela vägen hem från Tonys livs, för att känna solstrålarna mot ansiktet och samtidigt undvika att bli bländad av dem. I plastkassen jag bar på låg bitar av den mördade kalven som mamma skickat mig för att köpa. Ett djur som fötts bara för att dödas. Ung. Jag fick kväljningar av att tänka på kalven så som jag tänkte på Yaro nu. Så jag blundade. Trots att jag inte såg någonting tog benen mig dit de skulle. Hjärnan visste precis hur vägen såg ut eftersom att jag gått den så många gånger. Till centrum. Hem igen. "Bassam, habibi, gå köp (smör/ägg/korianderblad/det där schampot som är på rea/tvättmedlet som grannfrun tipsade om) på Toooni's", brukade mama be mig. Jag gick dit och sen tillbaka hem igen minst fem gånger i veckan. Så nu gick jag på autopilot och lät ögonen vila från bilderna av området där jag lagt ett liv.

Jag dog nästan där. Shit... Jag gick runt och tänkte på döden och dog nästan där på Räckan. När jag skulle svänga åt höger och runda hörnet, fortfarande med slutna ögon och inne i mina egna tankar, slogs jag plötsligt av en hård klump rakt i bröstet. Kraften i slaget fick mig att slungas bakåt, ögonen slogs upp och påsen med döda kalvdelar Rög nästan ur min hand.

"Mannen se dig fö-..." Jag hör skapanden i gruset framför mig, innan det jag måste ha krockat med uppenbarar sig.

"Bassam...? Bror, vad göru där nere på marken, bre? Hur kunderu inte se att jag stog här?" Det är Timothy. En hand räcks ner mot mig och jag tar den, låter den dra mig upp på fötter samtidigt som jag mumlar något om att han kunde ha förvarnat mig om den potentiella kollisionen. Ändå är jag innerst inne lättad över att ha landat i gräset vid diket och inte där han stod; på grusvägen. Lättad också för att kalven är kvar i påsen och mamma blir nöjd.

"Bror, jag hade preciiiis knytit skorna och skulle ställa mig upp när du kommer och Ryger rakt in i mig. Coook skarrig. Abri, vafan höll du påme?"

Jag skämdes för mycket för att förklara så jag tror att jag bara stod där och rodnade först. Timothy gick i min klass. Han bodde i huset mittemot mitt och hans balkong vette mot mitt fönster. Vi var inte lika nära vänner som jag och Yaro, men det hände att vi spelade pingis tillsammans på rasterna och samarbetade på träslöjden när de delade upp klassen i ojämna halvror. Han hade berättat för mig och några andra om att han tyckte att Sara i parallellklassen var “coook kattig” och att han ville “hala på henne, men säg på guuud ni säger inte till nån!!”. Så jag bestämde mig för att jag kunde lita på honom. Och så berättade jag för honom om Yaro. Bara sådär.

Vi stod på begravningsplatsen mitt i skogen och lyckas inte hitta en enda sten med Yaros namn på. "Mannen, jag ger upp", Timothy satte sig ner i det brända gräset och ryckte upp strån med Ingrarna.

"Vad tror du har hänt med honom?", jag kände mig uppgiven och lurad. Var fan hade han tagit vägen? Annonsen hade sagt att han skulle begravas här men vi hade kollat varje sten och ingen var hans. Timothy skrattade till medan han ryckte upp en tova gräs och jordiga rötter. "Bror, tänk om de va han som tänkte på skolan och fejka att han dog så att Aina inte hittar honom? Cook smart, bre! Han har alltid varit sådär smart, visst?"

Timothy hade tappat det helt och jag började bli irriterad. "Vadå tänt på *skolan* och fejkat sin *död*? Är du galen? Det här är ingen actionfilm på TV, det här är allvar. Helt seriöst!".

"Mannen säg walla du har inte hört om att skolan brann ner?", Timothy reste sig långsamt från gräset och såg på mig som om det var *jag* som hade tappat det. Och där och då tappade jag det. Jag var som definitionen av en människa som "lever under en sten". Jag insåg inte hur isolerad jag faktiskt hade varit hela sommaren, tills nu när jag fått reda på vad jag hade missat. Hade skolan brunnit ner..? Var fan skulle vi ta vägen efter lovet? Fuck... var det *Yaro* som hade tänt på? Var det därför han var borta? Jag var ett halvtomt glas som behövde fyllas i. Jag behövde få veta mer.

"Walla."

Fortsättning följer...